

دين و معيشت

صحيفه دين و معيشت

t.me/schifeleribiz
u.u8686@gmail.com

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع وبيع وصلوات ومساجد يذكر فيها اسم الله كثيرا ولينصرون الله من ينصره ان الله لقوى عزيز

زمان تاسيسي ۳۱ ديكابر ۱۹۰۶ سنه سننده

۲ نچي سنه

اورنبورغ ايچون

سنه لك بهاسى . . ۳ صوم «تين»
يارم سنه لگى . ۱۰ « ۵۰
اوچ آيلغى . ۱۰۰ « «

چيت شهرلرگه

سنه لك بهاسى . . ۴ صوم «تين»
يارم سنه لگى . ۲۰ « «
اوچ آيلغى . ۱۰۰ « ۲۰

چيت مملكتلرگه

سنه لك بهاسى . . ۶ صوم «تين»
يارم سنه لگى . ۳۰ « «
اوچ آيلغى . ۲۰۰ « «

اورنبورغ ژورنال «دين و معيشت» تيليفون نومر ۲۸۹

يبارلگان يازو-
لرنى اوزگار توگه
اداره اختييار ليدر
باصلمغا يازولر
كيروف ايتارولماز.
مارقه سز خطلر
قبول ايدلماز آدرس
آلماشترورغه ۲۱
آنور.
آدر بسنى آچق
يازولرى اوتتوله.
دريس سز مقاله
لر درج ايدلماز

هفته ده بر مرتبه نشر اولنا دينى، فنى، ادبى و سببى ژورنالدر

Т. М. А. К.
QAZAN QILMI хат
PUBLIKA КИРХАНСЕ.
НАУЧНАЯ
Научная и Публичная
БИБЛИОТЕКА
Инв. №
г. Казань - Qazan.

شهر ايچي شاکردلرينه يلغه ۲ روبله ۵۰ تين چيت شهرشا کردلرينه يلغه ۳ روبله در.

عقد حقنده استفتا

محترم محرر افندی معتبر دين و معيشت مجله نکره
توبانده يازله چق سؤالمره کتب فقيه دن جواب يازماقنکزی
رجا ايدهرم .

سؤال بر آدم ۱۲ ياشنده اولغوچى بر توغمه صبيه
قرداشنى مقدار معين (يوز صوم) مهر معجل آلوب
اوچ کوندان صونک نکاح طوينه کیلوگه؛ بر آدمگه وعده
قيلفاچ شول اوچونچى کونندان اول ايکنچى کشى مذکوره

فهرست بعثت

عقد حقنده استفتا
فلسفه يه تنقيد
منک بر حديث
اويلدان تشکر
تاتار شاکردلرى
شعر
۲۵ هم ۸۰ يليلق يوبيلی
تورلى خبرلر
خارجى خبرلر
اورنبورغ خبرلرى
اداره دان جوابلر

«دين و معيشت»

ژورنالينه ۱۹۰۸ سنه
ايچون آبونہ دفترى
آچقدر بوسنه ژورنال
لمز «ايزگو کيچه» لردن
بشقه يالغزى چغوب
سنه لك بهاسى ۴ روبله،
يارم سنه لك ۲ روبله،
۳ آيلق برر وبله ۲۰
تين در

فرغه یاوچی بیاروب مهر معجلنی اولکی آدمدن آرتق
ایدوب بر یوز یکرمی بش صوم بیروبینه آلطی
چیلک ایسرتکچ بیرما کچی بولغاچ؛ اوشبو ایکنچی
آدمگه نکاحلاب بیروی درست بولامی؟
یا که اولکی آدمدان مهر معجل آغاچ شول عقد
بولوب ایکنچی آدمگه نکاحی درست بولمایمی همده
آلطی چیلک ایسرتکچ مهردن حساب ایدیلهمی؟
علی احمد کوچایف

« دین و معیشت »

جواب مذکوره صبیهنک فر داسی اولگی بر یوز صوم
مهر معجل آغان آدمگه شاهدلر حضورنده عاقدین
هر ایکسی برسی دیگر نک سوزنی ایشدوب، عقد واقع
بوله تورغان لفظلر ایلان شرعا عقد قیلغانمی؟ یا که
وعده گنه بیر گانمی؟

اگرده شرعی عقد قیلغان بولسه شرعا اول قز
شول آدمگه خاتون اولدغندان؛ آندان تفریق قیلدرمای
توروب ایکنچی آدمگه نکاحلاب بیروی درست اولمایدر.
(النکاح ینعقد بايجاب وقبول لفظهما ماض کز وحت
وتزوجت او امر وماض کز وحتی وقال زوجت)
مختصر الوقایه

اگر شرعی عقد قیلمای فقط مهر آلوب وعده گنه
بیرکان بولسه بو صورتده وعده هم مهر شرعاً عقد
حساب ایدلمد کندن اولگی آدمگه خاتون بولمای
صونکفی بر یوز یکرمی بش صوم مهر معجل بیرکان
آدمگه نکاحی درست بوله در. (فلا ینعقد بقبول الفعل کقبض
مهر ولابتعاط ولا بکتابه حاضر ادر المختار § یعنی هرنی
قبض هم حاضر اولغان لرننک یاز شمانی ایلان نکاح
منعقد بولمای دیمکدر. (قال فی البحر وهل یكون

القبول بالفعل كالقبول باللفظ كما في البيع قال في الزا
زیه اجاب صاحب البدایة فی امرأة زوجت نفسها
بالف من رجل عند الشهود فام یقل الزوج شیاً لکن
اعطاها المهر فی المجلس انه یكون قبولا وانکره صاحب المحيط
وقال لا مال یقل بلسانه قبلت بخلاف البیع لانه ینعقد بالتعا
طی والنکاح لخطره لا ینعقد حتی یتوقف علی الشهود)
ردالمختار § بحر اسملی کتابده بیع ده گی کبی فعل ایلان
قبول اللفظ ایلان قبول حکمنده اولامی دیلدک بزازیه
ده: بر خاتون بر آدمگه شاهد لر حضورنده نفسمنی
سنگا منک صوم بر ابرینه تزویج ایتدم دیدکده زوج
هیچ بر سوز ایتمای شول مجلسده مذکور منک صومنی
بیرسه اول قبول اولادر دیب صاحب البدایه جواب
بیردی دیمش، بونکا صاحب المحيط انکار ایدوب مذکور
آدم تلی ایلان قبول قیلدم دیماسه قبول بولماید بر بیع
ننک خلافتجه اول بیع تعاطی ایلانده منعقد بوله نکاح
خطره لی بولغان اوچون تعاطی ایلان منعقد بولمی شاهد
لر که توقف ایده دیمکدر. ایدمی آلتی چیلک ایسر
تکچ ایسه اول مهردان حساب ایدلمایدر چونکه مهر
اولورغه مال متقوم اولورغه کیراک (والمهر انما یصح
بکل ماهو مال متقوم) فتاوی هندیه § مهر مال متقوم ایلان
گنه درست اوله دیمکدر.

فلسفیه تنقید

اوتکان نومردن ما بعد

۷- ینه بر کون ضیاالدين الکمالی افندینک اصول
تعلیم درستنده بولدی کورگان آدمه عجب اولماز سه ده

بزم کوروومز یانکادر. مدرس افندی کلامنک صبیان
نه می چروتوب حروف هیجانی اولکی ترتیب برله
تعلیمی قویارغه کیرک هم اجد ایسه مجوس پادشاهلر
ینک اسمیدور اجدکه تفسیرده ایتوب ماطاشقانلر دیر
خوش اییدی کندولر نچه تعلیمده اصول جدیدنک
ترتیبی بویله اولاقق: بر پارچه سهلچه حرف طانوغا
غاندین صونک کلیمه طانوطوق اوچون داسکهغه بر مرئی
شیننی یعنی کوراک بالطه کبیلرنک صفاتی ترسیم
ایدوب آستینه اسمی یازلور هم ذی الروح اولانلرنک
بعینه صورتی تصویر قیلنوب آستینه کینه اسمی یازلوب
شول رسم و صورتلرنک خواصده صبیانه آنکلادولور،
اما شهودی اولمایان کلامی یا که بر جمله ئی هیچده
صبیانه القاوتلقین ایدلماز دیر حاشا حتی که کلمه شهادة
وکلمه توحیدیده اصلا تعلیم وتذکیر ایدلماز آنک او-
چون معنی سین بلمزدن بونه مقوله ونه کلام دیه خیاله
صاتاشور دیر. اگاه اولونه بو قدر سین دوشندمه
بو تصنیفک صاحبی عرب علماسندن دیب آنکلاشلسهده
اصول تعلیم ترتیبی آلمانیهده بویله دیدوکن اثنای در
سده کتابنک دروننده مشاهده ایتدم، البته ترسیم
وتصویر مباح اولدغندن کفار اساسی اولوب ترجمه
اولدقنده شبه یوقدر.

۸- ینه تفسیر درسنده (وعلم آدم الاسما کلها)
تفسیر قیلوب کلهادن مراد جناب حق آدم علیه السلامه
بلدرکی شیء و اسماً هیج قالمادی دیمک اولمای بلکه
آدمنک جوارنده اولان کوزینه کورندکی اشیانک اسم
سنی بلدردی دیمک اولور احتمال یوق که هر اشیائی
بله، چونکه آدمه عقل بیک آز ایدی جناب حق آدمنک
عقلی قاصر اولدغندن علم اشیائیده آز آز بلدره
باردی وبونک ایچونده صحائفدن باری اون صحف
یباردی، بونکا دلیل قابل هابلی قتل ایتدکنک نره یه ستر

ایدرکه بلمیه رک تخیرده یورورکن بر فارغنه کوردی
بر میتنه نی آشادقندن صونکره فالاننی آیایله یری
قازوب کومدی ایسه قابله هابلی بویله دفن ایتدی،
نتیجه آدم علیه السلامنک عقلی آز اولدغندن هر اشیائی
بلمک امکانی اولدی دیب حتی اول زمان آدمه فارغه
استاذ اولدی دیدکنده طلبه آراسنک بر گورلدی فهقه
اولدی بونکا قارشو مدرسدن نه لازم چه وچرا دیمک
هیج اولمادی (*) بوندهده بر سوال حق تبارک وتعالی
نه اوچون فرغه قوشینه عقلی، آدم علیه السلامه نظراً
کوبرک ویروب حضرت آدم خلیفه الله ایکن دون ایلدی
چونکه اول حضرت آدمی اراده قیلر رق (انی جاعل
فی الارض خلیفه) دیدی ایکنچی آدمنک روی زمینک
باشقه مخلوقاتنه وقارغه نه نسبتا کمالتی وفضیلتی حقنک
(ولقد کرمننا بنی آدم) دیدی، عجب! حتی فی زماننا هذا
ادنی الدنی اولان بر قریه اهلینک اموری بر کمسیه
تسلیم اولنوب رئیس نصب ایدلدکنده کمالت عقلندن
سؤال ایدلوب اکرده عقلی تام اولمزسه معقول کور

(*) اما صحائفدن باری اون صحف یبارمک مثلاً: بر بنی آدم
آطه دن باشقه چقارسه زوجیه سیله تأمین معاش ایچون بر خانه بر آت
بر صغر بر آربه صوقابی بر آش طاباغی بر قومغان بر طایاق
بر قاط کیمیم بر شمعدان کبی شیلر ایله کچونما که اقتداری اولور
صونکره کون بکون سنه بسنه حق تعالی بونلره اولادده ویره چک
اولسه هم بختنیده زیاده ایدرسه هیج اولکی خواج کفایه قیلمایه
چق ارباب عقوله بو قدر سیده کافیدر بونک کبی حضرت آدمنکده
هبوطندن سنکره دنیاوی و اخرای جهتندن اوزینک حالینه واقع
بولغودای دنیاوی اخرای معاملات کوب اولمادغندن صحائفده شول
قدرله اکتفا قیلغاندر. سوال بیچاره نه اقتدارنک وار که کند رأینکله
اصل صحائفه مطلع اولماغه؟ صحیفه دیمک باورسنک باری مخلوق او
لان کاغد ولور اقدن عباتدر ممنون اولورز که بر طریق حضرت
آدمه یا که شیئه منزل اولان صحیفه لردن بر صحیفه ننگ حجهنی و
جهه سنی توجیه و توصیف ایدر سنک! صاقن افندم آش فونساغینه
قدر اصلور کینیده ایاسینه کوره پچلور بونک کبی حضرت آدمه
منزل اولان صحائفدن بر صحیفه سی آدمنک کند جهه سینه قاراغانده
باشقه یا که بنی اسرائیلنک انبیاسینه اینمش نچه نچه صحیفه لرینه
ضورلقده مقابل اولسه جاهر دیرسم نه دیه چکسن!

پر و غرامه سینہ بر در سدن قالسه فلانچه ایکیدن قالسه
 اوچدن قالسه فلانچه دیه جزای نقدی کوستروب ده
 و ادای صلوة مجبوری دیکان قیدلرندن کلام الله و حدیث
 رسول الله اوقلدقه ادا و شروطن رعایه تأیید قیلسه
 اولی اولوردی، بو خصوصده و غیر پک جزای نقدنک
 ثبوتینه بلم شرعا دلیل نه! دخی صلوة خمسہ مجبوری
 دیماکنندن اوقات خمسہ جامعده جماعتله مجبوری دیر
 سه دخی یکرک اولوردی، چونکه مدرسۀ عالیده
 صبی و مرهقه اولنمای فقط جوان مردلر اولدغندن
 طلبیه دگل هرکسه: آدمنک وجودی آرقه ایله قورصا
 قسر حیاتده بولمادت کبی صلوة مفروضه ده جدایی عمل
 اولدقندن مجبوری دیماکی بر کلام فضولی در.....!!!
 ح.م

منک بر حدیث

۴۶۷ نچی حدیث شریفنک ترجمه سیننه فقیر
 طرفندن علاوه. حدیث شریف (زوروا القبور)
 فانها تدرکم الآخرة) معنای حدیث. قبرلرنکزی
 زیارة قیلنکز آنک ایچون قبرلرنی زیارة قیلو
 آخرتنی ایسنکزه تو شرر. قبرلرنی زیارة قیلو
 نیچک آخرتنی ایسکا توشره؟ دیسانک: آنک
 ایچون بر آدم قبرلر آراسینه بارسه میتلر
 اوستنده اویولگان توفراقلرنی کورسه. اولکشی
 نک کونکینه کیلر یاربم! بزده شوشی طاو کبی
 اویولگان توفراق آستینه کرب، همده شو
 شی توفراق بولورمز دیب قلبی صنپ قایتوب
 آخرتی ایچون اجتهاد قیله باشلار.

لمز، بویله اولورسه بارچه ذی عقول ذریاتنک مصدری
 ابا البشر اولوب قلة عقلیه نچون درگاه حقندن خلافة
 و نبوة تفویض ایدلدی؟ حاشا یوخسه حضرت رب العا
 لمینده می قصور نسبت ایدوب زبان درازلق و اطالۀ
 لسان قیلوب ابتداء کندوسیننک عقلی آز اولدغندن
 حضرت آدمه آزلاب عقل و بردی دیمه گمی جرأة
 ایده چک پلید، اوننک رائی ایسه همیشه بوندای تسلسلی
 مقتضیلر.

و حالبوکه تفسیرلرده جناب حق آدمه جمیع وجوده
 کلمش و یوم قیامتہ دیکن کله چک اساسنی بلدردی و جمیع
 لغاتی تعلیم ایدوب اولادیننک هر برینه لغتله سویلدی
 دیر بر جانبنندن الاسما الف لامی جنس ایچون بولوب
 جناب حق هر جنس اشیائی بلدروب حضرت آدمنک
 تعلم اولدوک مشکلی فالمادی دیساک اولمازمی ایکنچی
 جانبنندن (ثم عرضهم علی الملائكة الخ) آیتلریله قالو
 (سبحانک لا علم لنا الا ما علمتنا آیات) شریفه لرینه قاراغا
 نده ضیالالدین الکمالی ننک رأی مغایر اوله رق بلکه
 همیشه قرینه و استثنأ حضرت آدمنک عقلی تام اولوب
 اسماً موجوداتنک جمیعسنی احاطه قیلماقینه برهان قطعی
 دگلمیدر؟

لهیفنک بر تأسفی

تفسیر حدیث درسلی از بردن اولمادقنده البته
 ظاهری و باطنی دینلسه هم صحیح طلبه یه شروطندنکه
 طهارة معروفه سز درسه مباشرة ایتنک، مگر شایان
 تأسفی شولکه بر طلبه ثقه سندن بو خصوصده سوال
 ایتدکده خیر افندم اختیاردرمیله باقلور؟ بویله دیدکی
 بنی شویله بر ملهوف ایتدی. البته صبره مجال قالمایوب
 احوال طلابی کوزاتنکده ایسام تنفس وقتیک قبیلدرس
 مشافهتہ قبول ایتدکلرین مشاهده ایتمشلر، عالیه ننک

مولی سبغانه وتعالی بو آدم نك مالندن یورطندن
برکاتن کوتاروب هم یوزیندن حیا نورن آلور
بو بیک مجرب اش بیک یخشی غنه فایده ایته تور
غان کسبندن فایده لنه آلمی ضرر کوره بارادر.
خدا اوزی محافظه قیلسون.

ش. ح. نك ۴۷۰ نچی حدیث شریف نك ترجمه
سینه علاوه سی. (اواکرنی یمان صفاتلری ایله
صفاتلاو. همه آلارنی شلته ایتو، آلارنک کهچی
لك لرن یاد ایتو قرآن هم حدیث لارنک بیبا-
نلری ایله حرام ایتولمشدر.

ایندی بزنگ روسیه عالمیری اسمنده بولغان
ملار، اولوب وفاتینه اون بیش یکر می یل
اولسه ده شونی رساله لرده همه مجلسلرده سوگالر
حتی بر صاف کونکلی بیچاره نك دیننه همه
ایماننه قدر باروب بیتنه لار) دیمش.

عجایب! کندنکز قایدی الی یکر می سنه بلکه
منك سنه وفاتنه بولغان قره عین مسلمین بولغان
رئیس اهل السنة والجماعة بولغان امام اعظمی،
آنک رفیق لرینی سوگونکزی قایدی قالدره سز!
افندم خلاف مذهب سوزلر سویلاب مسلمانلرنی
اهل سنة والجماعة دن آیررغه سببچی بولغان کشی
نی سوگو توکل بوندای آدمک قتل قیلنسه دمی
هر بوله دور.

همده حاضرده ده بو آدمی قالغان سفسطه رساله
لری بولوب آدملر باروب آبنماشونلر ایچون آنی
هر مجلسلرده خلق غه آنکلاتوب تورو یول لاردن
آدمی حیوان لارنی رنجته تورغان نرسه لارنی طا-
زارتو کبی ثوابی بوله چاق، آدم لرنی جهاد
قلمیگا دعوة بوله چاق.

افندم آلارنی هم سزنییده مجلس لرده آدملره
بلدروب طور و تیوش، هم سزنگ مذاهب باطله

شونک ایچون آن حضرت صلی الله علیه وسلم
قبر اوستینه بنا سالودن زینتلاودن نهی قیلمش.
قبر نك شول اصل خراب یورط بولدقندن خراب
روشنده کورنمکی تیوشدر. اکن بعض دیار
اسلاملرده حتی قبر اوستلرینه مسجدار سالوب حقه،
پالاصلر جایوب زینتساگان لار بو قدرسی بدعت
ایدکنده شک یوق.

اما بو زمانده بعض یگی لق دعواسنده
کی لار زیارة قبورنی بتونلای منع قیلوچیلرده بار.
قبر اوستینه مسجدار سالورنی منهی بولغان کبی بو صونکچی
لرنقی دخی بیوک خطاء. اواکسی افراط بولد-
قی کبی صونکچیسی تفریط بولوب بولاری محترز
غنه لار دور.

ش. ح. نك ۴۶۸ نچی حدیث شریف نك ترجمه
سینه علاوه سی. (زنا فقیر لکنی کیتره دیگان
سوزده الوغ حکمت باردر چونکه زناغه
ایالنگان کشی هر وقتده اوی، اشی، کوچی،
زنا قیلوده غنه بولور. زناغه ایالنگان کسه
بر خاتون ایله گنه زنا قیلماس. نیندی خاتون
کورسه شونکا کونکل باغلاب شونی قولغه توشر
رگا طر شور. شول سببندن بعض بر خاتون یا قز
ایله بر مرتبه کورشو ایچون نچه منک سوملار
باشینه یتار شولای ایتوب سومادن آیرلور (الح)
دیمش.

افندم رسول خدانک بو حدیث شریفی آقچه
ایله زنا قیلوچیلرغه غنه مخصوص دگل! بوتونلای
بوش زنا قیلوغه مداومت قیلسه ده، همه کند
سینه زنا قیلغان ایچون بر خاتون بیک کوب
آقچه لار بیرسه ده هنوز فقیر بولور. آنک ایچون
بو کسه کامل قبیح بولغان اشنی قیلدقی ایچون

لرنکزی غزیته لر ژورنالر واسطه سی ایله پوبلیکوایت اینو تیوش بسوله دور. بلکه تیک، یاتقان کشی بیوک گناهی بولور.

افندم ابو النصر ایله، مرجانی نك کم ایدکری معلوم بیت! برده آنکا خفالانمه قدم عالم برلان قائل بولوب حشر اجسادغه منکرلرنی حتی قتل واجب اولده آندیلارغه تیوشلی جزالارینی بیرکانلر افندم خلق آراسنده بر سوز بار (قاقمه کشی قاقمه سون قاغارلار اوز قاقانکنی) دیرلار (من فرع فرع) نك مضمونی بولسه کیره ک افندم آلا نه قدر مفسرین و محدثینلری و مجتهدین کرام لری سوکدیلار (هم رجال نحن رجال) دیب کند سون آلا رغه مساوی بلکه آلا ردن آرتق ظن قیلدیلار سزگا مرجانی کبی، ابو النصر کبی لر بیک حرمتلی کورنسه ده اهل حق عندنده آلا نك حرمتی یوق! الی بیت سز بتون ملت اسلامیه عندنده کوز قاراسی کبی، منور عالم بولغان مجتهدین کرام، وائمه عظام، اسلاف فجام لارمزی نه قدر رساله لر چقاره حقاره حتی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حدیث شریفن پچراتوب حر- متسز ایتوب یازدنکز! نه قدر عجب اش موی سبحانه وتعالی بصیره لرن قاپلاغاچ نه قدر منور بولغان عالم اسلامدان آداشوب یوروب قایده بار ورغه بلنای متحیر، وسرگردان بولوب پوصله (کانفاسن) غایب قیلغان اشمون کبی بردینی بولغان کردابعه چوموب، یاهلک بولغان بر طا- شقه برلوب هلاک بولولری بیک یاقن ایسابلاب فارانکز بیکره ک عجب! چله ده حدثلاب یورگان صفر کبی کندولرینک حدثلاولرین برده سز می باشقه لرنک بیک آزغنه جیل پیار ولرن توهم

ایدوب بیک ضرر صانب بوتون قیامت قوبارولری اسلام، و دین آچوون کمدن آلورغه بلمی صوفر کیگاون کبی یورولری بیکره ک آلاما. لق بیت! انشاء الله (الحق یعلو ولا یعلی علیه) بر زمان بولور افکار مضره و فاسده لری اسفل سا فلنگا قدر سفر ایتسه لر کیره ک.

ش. ح. نك ۴۷۱ نچی حدیث شریف نك ترجمه سینه علاوه سی (مؤمن کمنه نی کونکلینه آور تیه تورغان سوز ایله شلته قیلو حرام یولوی بو حدیثدن هم بولارغه باشقه حدیثدن ده آنکلانه دور. ایندی صاف کونکلی حق مؤمن بولغان دین خدمتچیسو بولغان یاشلرمزنی ده ری، دینسز کبی اینک قباحت سوزار ایله شلته قیلو نیچک بولور؟) دیمش.

افندم شول اسلامیت نك طامرین اشارغه یابشقان دین میقروبلرن تغییر شرع شریف قیلنغاچ، مجتهد بین کرام لرمزی سوکگاچ. هر کم ده ری، دینسز دیرلر! دیننده ثابت بولغان کیشیلرنی برارده دینسز دیپیلر. افندم دین خدمتچیلری دیگانسن. درست دین نك ضررینه خدمتنی بیک اجتهاد قیلوب ایته لر. بیک واقلاب طرشوب ازله- سانکه دینکا فائدی خدمتلرن طابو احتمالیده یوق! قایده فایده! ضررین صانب بتررگا کرشسانک صانب بتره آلامازسن افندیچکم دینکا خدمتلرن کو سترنکز. قای اورنده خدمتلری بار! شریعتنی اوز نفسلرینه ایارتولری می؟ ئله یاوروپا کیم لرن کیولری باشلارینه اشله په فورشکا کیولر په می؟ یوق! بولار دین فایده سینه خدمت توگل! دین ضررینه خدمت بولورلر. سز نك کندلرنکرنک بر سوزنکز بار؛ کشی اوستینه باشینه نی

اوایل دان تشکر

اداره معیشت ده ناشر و محرر افندی لر جناب مولی عمر لرنکزه برکت بیروب اوشونیتکزده ثابت و طریق حق ده مقید ایلسون! ذین یولنده بوفق شرع کوستردکی خدمت لرنکزه اجر جزیلار میسر ایدرک بوندان صونکرده موعظه منشوره لرنکزی کورن و ایشدن لره اثر ایدوب علی العموم مسلمان قرداشلر مزنگ توبه و توفیق و ایند گولک لرینه سبب اولغای ایدی آمین؟ ای مسلمان قرداشلر! هر قایومزغه شکر انه سی لازم و واجب بوکبی دینی بولغان ژورنالنگ بولووینه، اگر بلای بولمغان تقدیرده ده ری لر و یانکه مجتهدارنگ قانات جایواری باشقه رؤشده بولر ایدی بنکلرچه شکرلر اولسون بو افکار فاسده صاحب لری نک علماء کرام و سلف الصالحین و مجتهد عظام لره قدری ایتدکی طعن و حسد طامر لرون و حیل طزاق لرون و مکر ماشینه لرون هیسون قردی بودین و معیشت و آرقه داشلری یاساسون! و آنک توابع لری یشاسون حق نصرت و یرسون الله اهل اسلامغه، طایدور ماهون آیاق لرمزنی طرف عصیانغه.

آه من فساد اهل الزمان

وکل من ادعی ترقیا یفسدا اعتقاد العوام

افکار جدیده صاحب لرنک اوصافن بیانده

آزراق شعر

بزنک ملت باشلاری

قول لرونده تاشلاری

بز سلفی که تابع دیسنک

صوغب یارور باشلاری

کیسه ده کیسون! لکن قلبی ایمانده اعتقاد ده ثابت بولسون دیسز، بیک شولای! اگر آلا ائمه مجتهدین لری سوکماسه لر، علماً اسلام لری حقا رت و استهزاء قیللمسه لر، شریعه غرأحمدیه نی بوز ماسه لر، آلا اوستلرینه تلاسه نی کیسونلر ایدی برده آلا رغه تیگان کشی بولماس. ایدی اشلری قوللری برسن برسی مؤید بولغانلقدن: بولار دینسز دور دین ایاسی بولای بولماس دیلر.

۴۷۵ نچی حدیث، شریف نک ترجمه سینه کندمز طرفندن علاوه. حدیث شریف (سباب المؤمن فسق و قتاله کفر) معنای حدیث مؤمن کسه نک مؤمننی سوگوی فسق اقی، اولترشوی کفر دور.

مترجم عارف نک بو حدیث شریف نک ترجمه سینه، علاوه سنده هجرة دن ایکی یوزلرده بولغان مسلمانلرنگ بربرسی ایله مابینلرنده اولان قتال لری بین علماً اسلامغه نسبت، همده اورنسر قتال قیلشد یلر دیسه ده! بو سوزنی معقول، هم موافق حقیقه طابوایمین. چونکه آلا رنک مقاتله لری بد مذهب لرنک شیوعسندن. همده امام حق لرینه خروج لری ایچون بولدی.

توگل جیر ویا باشقه املاک دنیاویه ایچون. اگر اول خوارج و بد مذهب لری قتل عام قیلغان بولماسه لارا اهل سنة و الجماعت نی ضعیف لندرگان بولرلار ایدی.

ف سیمانی آخری بار

سوز سویلی لر منبرده
خلق جیبیلغان جیبرلرده

علماءنی دشمن ایستوب
کورکزه لر ایملرگه

بابشق خدمت ایستدی لر
دیننی طابطاب کیتدی لر

حشر نشر یوق نرسه دیب
خلفه اعلام ایستدی لر

آله کیتو بیک تیش
چات قچروش هم سوگش

ایرکون یولار اچلدی
جینگلایدی بیک کوباش

دیانتنی فویدی لر
یوزدن حیا صویدی لر

مجتهدلر سوزتمده
پاراماسقه قویدی لر

بیک بالتری طش لری
زهر طولی اچلاری

انصاف کیتسه آدمین
نیندای اشلار اشلای

تاتارلقنی قویغان لر
علماءدان طویغان لر

اوزلرینه اسمنی
ضیالی دیب قویغان لر

کمالتکه جیتکان لر
آلغوق چغوب کیتکان لر

سؤالغه هیچ حاجت یوق
تمام بولب بتکان لر

آق یاقه لر قویبه لر
شیبلیت لر کیه لر

کوبدان شولای کیراک ایکان
منه هیبت دیبه لر

اشلیپه ده کیه لر
آیاق اوره . . . . . لر

براو کیلوب سوز ایتسه
دالوی مندان دیبه لر

بو تاتارنک کیمی
برده گنه کیلشمی

هر کم مونی طاشلامسه
مرا دینه ایرشمی

منه نیندی وعظ لر
نچک توزه آغز لر

شولای ایستوب عوامنی
آزدره بیت یاوؤز لر

خاتون لرده قاجماسون
پرده لرنی طاشلاسون

چولکی توفلی کیسون لر
چرناب بیلاب طاسمه سون

قزلر کیسون اشلیپه
آله کیتو نیشلاته

کوزی توشکان یاشلارنی
احتیارسز کشنسته

پیرچاتکه هم قول لرده
نماز قاییده بون لرده

بروب یغار اوزنکنی
اوچراسه یول لرده

الله اوزی صاقلاسون
مندای یمان اشلاردان

نیندای خیر کوته بز
بو بولداغی کشلاردان

یارب اوزنک آیره
پیغمبرنک یولاندان

جهلهزنی خلاص قیل
مخادع لر قولاندان

مولی اوزنك امان ویر

دیانت که دوام ویر

علماء نك سوز لری

اوستون بولغان زمان ویر

بتسون ایدی فسادلر

ایذکوارک، حسدلر

دهری لرنی یوتسارلق

چقسون ایدی اسدلر

آمین دیگنز قردشلار

اوشبو قیلغان دعاغه

مقصود لرنی بیرووی

مشکل توکل خداغه

م . طا .

تاتار شاگردلری .

بزم تاتار شاگردلرینه انسانیت نطقه نظرندن باقلورسه توبانده یازیله جق سطرلر درجه لرنی هم فکر لرنی آچق کوستره بیلور .

ملی مدرسه لرمزده علوم دینیه وبشقه علم لردن آز چه تحصیل بعدنده بورنینه برحس کوروب اوز درجه سینی آگلامازدن فکری بر ایگری یواغه کیدوب اوقدقی شیئلری اورنینه صرف ایده میوب کوبمی آز می آغان علملکندنده آیریلوب تربیه قیلوب آفتق لقمه لرنی ویروب اوقدیغی آتا آنالرینه پارازیت بولوب اوزلریده جانلی باغانه بولوبقنه قالالر .

بونلر نك بیله اولمسی اوزلرینک درجه لرنی ونه ایچون تحصیل قیلدقلرینی بیلمادکلرندن کله در ، چونکه آلطی یدی سنه یاکه بوندن زیاده اوقودقلری بعدنک

بر ایلکه امام بولوب ملت بالالرنی تربیه قیاونی وآنلره ایمان اعتقاد اوگره تونی اوستدنگنه حساب ایدوب بر کیمچیلک درجه سنه کوره لرده شول اوقدقلری ایله بشقه بر اورنغه یعنی درجه سینه لایق اولمغان اورنغه کرو فرضیه ترقیچی بولا، قزنده بولا بلیم دخی نه لر بولا والا قولندن بر شیده کلمای بشقه لرغه کوراک بولوب یولندن چخوب کینه در .

شولوق شاگردلر مز بشقه ملت لرنی مثال ایدو بک کوستره لرهم آینه لر «بشقه ملت لردن یوریس، مهندس میخانیک لر اولادر، اما بزم تاتارلرده یالغز ایمالقی ایچونکنه اورن بولادر بشقه هیچ شیء چغا بیلماز دیه لر» بوسوز دوغری بونگاه یچ کم انکار ایتماز، لکن بشقه ملت لردنک یوریس لککه اوقغان کیمسه مهندس اولماید بلکه یوریس اولادر، شونک کبی ملی مدرسه لرمزده اماملقغه اوقغان کیمسه البته امام بولورغه تیوش بو غارلک دکل، بلکه نه ایچون اوقدیغی بیلمازدن بشقه منصب ازلمک بونسی غارلک، چونکه اوز درجه سینی بیلماو بولادر .

امام لقدن واز کیچوب بشقه اورن ازلگان شا کردلر بر وجه ایله ده اورن طابا آلمغاچ مدرسه ده نه ایچون اوقدقلرینی اوزلریده بله باشلیلر، هرکه گه شروع قیلمازدن مقدم بو عامنک خدمتی نه ایچون اولا چغئیده شول وقتقنه دوشنه لر .

بوندن صوگ روسچه اوقرغه باشلیلر بر - ایکی سنه روسچه اوقوب بر روسقه قل بولادر . امام بو لوب ملت خدمت قیلونی کیم و حورلق کورسه ده بالآخر اون اون بیش روبله یه صاتلوب عمرینی شول یولده اوزدرادر .

شعر

بولوب مجبور دخی یازام بوبندم
 فدأ ایدم دینه جانم وکندم
 یقلدی علم ایله عرفان عجیبا! ..
 حقیقت قندیلی سوندی عجیبا! ..
 دیانت صاحبی بتدی اوزلدی
 دیانت لی عالم لر هب ایزلدی
 ایسه جیل لر کوچه قوملر بته از
 دیانتلی کش لر هی بته مز
 تاسق بنگ تاسق دور بو بزه
 یوراکم نی جراحت لی هم اوزه
 ظاهر اولدی دینه یاجوج و مایوج
 بولور مسلم بونی کورگاچک مایوس
 ظهور ایتدی دیانتسز خریف لر
 حقیقت نی باطل غه منزق لر
 ظاهرا بز مسلماننیز دیورلر
 کفرلرون باطنا کیزلیورلر
 نشر ایدوب جریده لر ساتارلر
 نچه لرنی هلاکت که آطارلر
 سعی قیلوب فسق ترویج ایدرلر
 کفر نفاقلری تدریج ایدرلر
 علمانی سه وگرلر لا ییالی
 کفرنک باشی دور بو بلکل آنی
 نظر قیلسانک تیمرچی ژورنالینه
 بلورسز نه فکریده بولغانینه

برنچی مسلکی دینی براقماق
 مسلمانلر یوزینه قارا یاقماق
 ایدوب تخریض اوزینک مذهبنه
 ایارتدی کوب جاهل نی اوهامینه
 شعر یازوب مالایلر هم ماطاشدی
 ضالانده قالوب آنلر صاتاشدی
 آدم اوغلی بولوب یازدی بشیری
 یاشروب امضاسن همده یاشرمی
 ادب انصافی بر یاقغه براقدی
 دیانتدن یراقغه اول اولاقدی
 افندم افترا قیلمه بشیری
 ولی حضرت دگل فسق ناشری
 معارف که دخی اول قارشی ایمس
 لکن دهری لری اول برده سویمس
 سوکلی دور دخی آنکا ترقی
 لکن سزنک کبی لافنی یاراتمی
 قارشماق اتقاقغه سزدین آرتماس
 سزک کبی نفاقلق نی طاراتماس
 چوکش نک مذهبی دور هب قارشمق
 کشی ایله طالاشماق هم صوغشمق
 مقدس دور بولردین دین معیشت
 برنچی مسلکی نور حقیقت
 قیلوب برهان آیات حدیث شریفنی
 حمایتچی ایرور شرع شریفنی
 حدادین بوبزه بیک ضرر غنیمت
 حقیقت مسلکی نور حقیقت
 امیرییه طلبه سندن عبدالمجید اوراغانی

۲۵ هم ۸۰ یللق یوبیلی

چوق و قتلر دنبرو بزم تاتار غزته لری اسماعیل بك غصپرینسکی نك ۲۵ یللق هم غراف تالستوی نك ۸۰ یل لقی یوبیلیرلی حقنده غزته ستونلرینی طوتروب کوز- لرنندن یاشلری و بورونلرندن صولری آفغان کبی بار ذهنلرینی شوکا ویرب شاشوب یازدیلر.

بو یازیلر اورنبورغ مسلمانلرینی ده تأثیر سز قالدیر مادی. حتی بعضلری جمعیت بولغاننیده کوتارکه طاقتی قالمیوب غزته آرقلی خبر و یروب ایکسترینی بر جمعیت یصاب بو ایکی یوبیلی حقنده غی فکرلرینی میدانغه قویارغه جانلرینی آتدیار.

شو فکر یله ۶ نچی مارتک جمعیت اعضالرینی چاقروب جمعیت اسلامیه فاترینه طوبلانوب مذاکره قیلدیلر. بو جمعیت ده معلوم اولدغینه کوره یوبیلی دیه آغزلر نندن صولری کیدوب یورکان کمسه لر یالغز یاشلر اید یکنی بیان ایدوب آنلر اوستینه آوداروب قالدردیلر.

اما بو فکرکه یاشلر گنه دگل بل-که قارتر اقلریده مشارکت ایتمشلر ایدی، لکن هیچ بر شیء چقمایه چغون بل-گاچ قارتر اقلری جمعیتکه ده کیلمادیلر، یاش لرنی تیلر توبکنه قالدردیلر، چونکه یاشلر گنه قوتقی ویرگان افندیلر بو جمعیتدن مقدم بر نچه کونلر غزته ستونلرینی طوتروب یوبیلیگه نچوک قاتناشرغه دیه یوللر کوستروب اوزون اوزون مقاله لر یازدیلر. هم یوبیلینی بك بیوک بر نرسه ایدوب یاشلر نك عقلر نندن شاشورلیق ایدوب کوستردیلر.

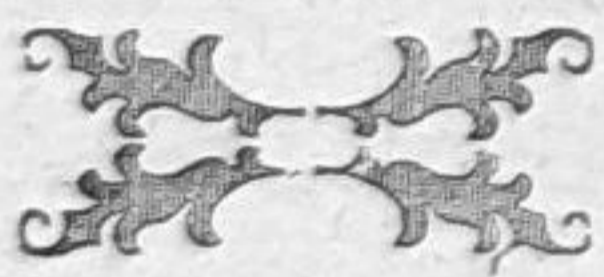
پیغمبر مز (محمد هم) بئون دنیا یوزینه دین اسلامنك

نورینی ساچوب قالدردیغنی آزچه خاطرلرینه آلوب آنك حقنده اقل بر مرتبه یوبیلی بیرام یساونی حساب ایتماز سه لرده روس ادیبلر نندن اولان غراف تالستوی حقنده یوبیلی یصارغه دیه شاشوب قالدیلر.

غراف تالستوی بیوک محررلردن اولورسه ده دین اسلام حقنده بره ر خدمتی کورندیمی یوق می؟ بوراسینی دوشنگان بر کمسه یوقدر. یوق آفچه لرنی جیناب مدنیت کسب ایتمش ملتربکی ئله نی لر قیلماقچی بولسه لرده بو اشنك بولمایه جغون اوزلریک بالآخر اعتراف ایتدیلر.

بزه بك یراق اشلرنی اویلامیوب آیاق آستیزده طولوب یورگان فقیر و یالانغاچ بالالرنی تربیه قیابوب اوقتو چاره سینه جهد و غیرت ایدیلورسه بر دگل اون یوبیلیدن آرتق اولاچغنك شبهه یوقدر.

دخی بر کمسه نك ۲۵ یللق خدمتینك مکا فتنی بر یلده غنه جزئی بر نرسه ایله اداء قیلوب اوستلر نندن بورچنی توشرمکچی بولالر. غزته و ژورنال چغار و چیلر نك قدر و حرمتنی بلگان کمسه لر بو غزته نك دوامنه غیرت ایدوب هر یلنی مشتری اولسه لر و بشقه لرنیک دلالت قیلوب آلدیر سه لر بونسی دخی آرتغراق اولاچق ایدی. یاشلردن برسی.

تورلی خبرلر.

دوماغه دائر.

دولت دوماسینك ۳۱ نچی مارت مجلسنده مسلمان

فراقسیه سی اعضا لرندن یالغز بیشکنه کمسه مجلسنده بولمشدر.

بومجلسده امور تیمر یولی حتمده مذاکره قیلنوب بویولنک لزومی یوق ایدیکی حتمده باللاتیروقفهغه ۵ مسلمان وکیللریده طاوش ویرمشدر.

آمور تیمر یولی سالنغان تقدیرده بک کوب آقچه حاجت اولوب خلق دخی فقیرلنه هم بالالری اوقودن محروم بولوب نادان قالالر دیه بر آز کمسه لر طرفندن نطقلر ایراد ایدلمشدر.

اوکلر یول سالو طرفنه بولسه لرده مقابله اینک آلامشدر.

مهم سیرکولر

داخلیه نظری طرفندن غوبرناطور لرغه شویله بر سیرکولر طار اتمشدر.

روسیه مسلمانلری آراسنده بوسوک زمانلرده مخصوص معلملر صنفی ظهور ایدوب بونلر نك کوبره کی چیت مملکتلرده اوقوب قایتلر در. اما بومعلم لر نك سیاست چیتندن انابنلی ایدکلری حقتک هیچ کم طرفندن تصدیق ایدلمازدن مسلمان بالالرینی تعلیم وتریه ایله چالشلر در.

بومعلم لر نك بلا تصدیق مسلمان بالالرینی تعلیم قیلولری برجهتندن حکومت ایچون قورقنچلی ایدیکی ظن ایدیلهدر. شول سببلی غوبیر ناگزده اولان مسلمان معلملری حقتده سؤیدینه جیناب بونلر دن حکومتکده حاضرده هم کل جکده ضرر بولوی و بولماوی حقتده اولان فکرگزی بیان ایدوب برابر داخلیه نظرینه تقدیم ایدوگنر رجاء اولنور.

عجب بر واقعه

قازان غوبیرناسی مهادش اویازی شهردان

قریه سندان شاکر جان سلیمف ننگ یازدغنه کوره شمردان قریه سینه یقین میچان باشی نام قریه ده بر عائله آراسنده نزاع اولوب برکون بویینه نزا علاشوب تونله ایری یوقلاغاچ ایری ننگ صاندوقن اولان کولماک چالبار وباشقه البسه لر نی جیناب آلوب چغوب کورشنی قریه سینه واروب صاچنی تمام آلروب ایرلر کییمی کیهراک شمردان قریه سینه واروب زاود قه خدمتکده یاللانمش. بونده اشلاب یوردکنک کوب ذات لر بوننگ طاوش ایلان کوکرا کندن شبه لنب مذکوره طشقه چقدقه بوننگ طوبلاب قویغان ایبرلر نی اقتاروب قارامش لر ایکان، بوننگ اربیرلری آراسنده خاتون لر کولماکی وخاتونلره دائر البسه لر اولدغنی سیزوب اوزینکده خاتون اید کنی بلمشدر. بو واقعه نی زاوود خواجه سینه تقدیم ایدوب مذکوره نی ضاؤوتدان چغاروب یبار مشدر.

بونندان صوننگ مذکوره چورا دیکان کرا شین اولینه باروب بر پوپقه دیگر خدمتکده یاللانمش بو اثناده ایری واقعه دان خبردار اوله راق آرطندان کیلوب آلوب کتمش آلوب قایتد قنده بیک کوب اهالی یه پوبلیقاوایت ایتوب آلوب قایتقاغنه کوره هر کم بونکا عجبلمشدر ایمش.

مسلمان وارمنلر

کنجه دن تازه حیاتگه خبرویر دکارینه کوره مسلما نلر ایله ارمنلر آراسنک پراواقاتر (ایکی آرانى بوزارغه سوز یورتوچی) لر مسلمانلر ارمنلره قارشى هجوم ایده جکار وعثمانلی حکومتینه تابع اولوب آنلر ایله برابر حرکت ایده جکار دیه ارمنلر نی هیجانه کلتر مشدر

ارمنلر بو خبرنی ایشدوب برکون سوداغه چقمایوب قراللر ایله صارینوب مسلمانلر نك هجوم وعادت قیلولرینی کوتوب تور مشدر. لکن مسلمانلر نك بواشدن

خبر لاری اولمادیغی ایچون قایوسی اوز اشلرندن یعنی سودا و بشقه کسبلرنده طنچاق ایله دوام ایتمشلر. مسلمانلر طرفندن هیچ بر حرکت کورلمگاج ارمنلرده بو اشلر نك اصلسز ایدکنی یالغز پر اواقاتورلر طرفندن اولدیغنی آکلاب کسبلرینه داغلمشلر.

بو اش حقتک ۱۶ نچی مارت کنجه غنیرال غوبیرناطوری مسلمان رئیس لرینی حضورینه چاقروب جواب آلمشدر. کویا مسلمانلر طرفندن ارمنلره وخرستیانلره هجوم ایتونی آکلاتوب بر دعواتنامه ده طاراتمشلر ایش. مسلمانلر جناب غوبیرناطوره شو سوزاری جواب طرزنده سویله مشلر: اهالی آراسینه بوکبی چیرکین سوزلر صالوب فساده اونداب اهالینی هیجانه کلترهن کمسه لر بر مسلمانلر اولمیوب فقط سز نك حکومت مأمور اریله خولیفان و پر اواقاتورلر در. یالغز اهالی آراسینه فتنه وفساد صالمق ایچون قوردقاری تدبیر لر در.

اگرده بوکا دائر اولان بیاننامه مسلمانلر طرفندن دیه ظن ایدهر سگن بونی بزه کوسترگز دیه صورسارده جناب غوبیرناطور آچق بر جواب ویر میوب بیاننامه نك یاننده اولمادیغنی سویله مشدر.

صوگره بوکا دائر احوالتنی تحقیق ایدوب پر اواقا تورلر نی هم پالیسه مأمورلرندن بو خبرلر نی انتشار ایدنلری طابوب جز اویره جکنی مسلمانلره وعد ایتمشدر. غوبیرناطور حضورنده ارمنی رئیس اریده حاضر بولوب آنلر ساکت حاللر نده تورسه لرده بوسی آنچه راحت اولمامش دی؟ . . . . .

حقیقت اوستکه چغار بر وقت آستده یاتوب قالماز، لکن طنچ اهالینی راحت سز لککه سبب اولان شخصلره نه دیه لی!

قاضی.

اورنبورغ دوخاونی صابرا نیه سینه قاضی سابق حسن

عطا افندی قاضی بولوب حکومت طرفندن تصدیق ایدلمشدر.

« معلومات »

خارجی خبرلر

اشسز نك

شمالی آمریقادا ۶ میلیونغه قریب اشچیلر اشسز لکدن عاجز لر مش. بونلر نك کوبسی اش ازلب اوروپاغه کیدیور لرمش.

تبریکلر.

سلطان ایله پیرسیه شاهیسی مولود بایرامی منا سبتله بری آخرینه تبریک تیغرا ملری چیکمشلر.

زور یانغین.

آمریتانك «چیلزی» نام شهر نده پورژارده ۲۵۰ دانه بیوک کلیسالر یانوب نابریق و محکمه لر کبی بیوک از دانیه لر دخی یانوب ضرر بر نچه میایونلر بولمشدر. اون بیگدن زیاده اهالی آچقده بر قوشسز قالمشلر در.

استانبول.

سلطانی اوترورگه قصد ایدوچیلر آراسنده روسیه کسه لریده بولمشدر.

برصوگ و قتلرده دها ایکی روسیه کشیلری قولغه آلنوب بریسی یولدر سرایینك رسمنی آلوچیدر.

بیننده افیون استعمالنی بتروور گه طرشوب تورلی چاره
ازامکد ایدی، لکن مقصودینه ایرشه آلمادی.
حاضرده افیون بتورن خلقنی فناق حالینه یتشدر
دی دیه دخی بک اجتهاد ایله بونک اهالی آراسندن
زواینده تورلی چاره لر ازاب مشاقت چیکه کده در.

اورنبورغ خبر لری

شاهبال افندی گه مکتوب

محترم شاهبال افندی سیق الدینق جنابلرینه مخصوص
سلام لرمز بعدنده استدعا بالخیر قیلدوق نعمت الله
حضرت تیموشق اسمینه یازغان خطنکیزی اوقوب تو
شوب فراقسیه ده مذاکره یه قویوده تاویلنی آچق بلمک
لازم بولغان اوچ آیات خصوصنده علماغه مراجعه قیله
قنکز ایچون ممنون اولوب توبانده یازله چق افکار
مزنی سزنیگ اسمنکزگا کوندرکا قرار بیردوک
انشاء الله فراقسیه مجلسینه تقدیم ایدرسز خطنکیزده
یازغان ۲نچی سوره ننگ ۱۹نچی آیتی (ان الدین عند
الله الاسلام الایة) الله تبارک و تعالی قاشنده مقبول و مر
ضی بولغان دین اسلام دینی گنه دیمکدور.

۲نچی سوره ننگ ۲۵۷نچی آیتی (لا اکراه فی الد
ین قد تبین الرشد من الغی الایة) دین اسلام غه کروور
که جبر و کوچلک یوقدور تحقیق حق باطلدان ایمان
کفردان آیرولدی؛ بنا علیه هر کم کند عقل و فکری ایله
اسلامیته قبول ایدارکا تیوشلی جبر و کوچلک دان
باشقه دیمکدور. عندالله مقبول و مرضی بولغان دین
اسلامغه اکراه کوچلمک اصلا لازم دکلدور، بونداق
بولغاچ بوایکی آیه آراسند هیچ بر تورلی قارشیلق
یوقدور، هم دین اسلامده اکراه یوق و پیغمبرمز

بو اشلر ایکی دولت آراسینه صالحونلق صالحور دیه
ظن ایدهلر.
سلطاننگ جانینه طوقنور غه سوز ویرگان کهمه لر
همه سی توقیف قیلنیشدر. اون بر کهمه بولوب شو
نلر ایچنده برسی اتواقتدر. شمدی اشلرینی تفتیش
ایچون عدلیه محکمه سیه طاپشر اغانددر.

واشغتون

جمهوریت رئیس روزویلت، آنارخستلر مملکت
دشمانیغنه دگل بلکه بتون انسانیت دشمنی دیه آنلر
نگ یوللرینی کيسا تورغان بر قانون چغارور غه قو
نغرسقه وکیل بیاروب صورتمشدر.

ایران

طهرانده مسلمان خاتونلری «خاتونلر» جمعیتی
بصار غه تلاسارده ملت مجلسی شریعتده حلاق دیه
رخصت ویر مامشدر.

آمریقادا فلوتلرینی تیکشروب قاراسه لر بک نچار
چقمشدر. بونی حریبه نظارتینگ حیاتی دیه ظن اید
بیورلر مش، چونکه پارخودلر ایچون دیه ایکی یوز
میلیون آچه صرف ایدیلور سه ده پارخوداری بونک چا
رکینه متال دگل ایش.

قطای

قطایده یاپونلر ضررینه بایقوت اعلان قیلولری
شویله دوام ایدیور.

اهالی یاپون مالنی صاتوب آلمادیغی کبی یاپون پا
راخودلرندن نرسه ده چقار میورلر.

افیون

قطای حکومتی بر قاچ سنهلردن بیرو اهالیسی

حضرت اری ننگ و طیفه سی خدای تعالی عزوجل طرفندن اولمش احکامنی بنده لرکا ایروشدرمک بیان قیلماق اما اکر اه قیلماق آنلارننگ وظیفه سندان خارج اولدیغنه دلالت قیلان آیتلرده سورۀ یونس ده و سورۀ غاشیه ده ۲۱ نچی ۲۲ نچی آیتلرده فذکرانها انت مذکر لست علیهم بمصیطر) کبی اردر.

۹ نچی سورهنک ۵ نچی آیتی (فاقتلوا المشرکین حیث وجدتموهم) الایة بو آیتنک سبب نزولی مفسرین کرامنک بیانینه کوره بویله اولمشدر: پیغمبر من علیه الصلوة والسلام مشرکین عرب ایله اون یل مده ایچون صلح قیلمش بو صلح ده بنوبکر قبیله سی مشرک لر طرفنک و بنو خزاعه قبیله سی اهل اسلام طرفندن اولمشلاردر.

اوشبو مده تمامندان اول بنوبکر بنو خزاعه یه مقاتله آچوب و هجوم ایدوب غدر و وفاسزلق قیلوب صلح و عهدنی بوزمشلر و مشرک لر بونلارغه معاونت ده اولمشلاردور پیغمبر من حمایه سنده قالغان بنو خزاعه بنوبکر ننگ حیانت و نقض عهد ایدوب اوزلرینه جبر و ظلم ده اولدقلارینی عهد موجنبجه پیغمبر من ننگ بونلارغه معاونتک اولماقی لازم ایدیکنی افاده ایتدکلرنده افندمز حضرت لری ابن عمی اولان حضرت علی کرم الله وجهه جنابلارینی مشرک لره کوندوردکده آنلار «ای علی ابن عمنا قایتوب ایت و سویله بز آنک ایله عهدنی آرتمزغه تاشلادوق بز م ایله آنک آراسنده سونکو قلچ ایله محاربه یه باشقه نرسه یوق دیه» نقض عهد قیلدوقلارینی تکلفسز آچیقندان آچیق آشکاره و اظهار قیلمشلاردور. اوشبو واقعه ده (فاذا نسلخ الا شهر الحرم فاقتلوا المشرکین حیث وجدتموهم) آیتی نازل اولمشدور ایمدی بو آیتنک سبب نزولی اوشبو واقعه اولدیقندان آچیق آنکلاشلادور مشرک لرنی قتل ایله اهل اسلامغه امر قیلماق دین قصنقلقی جهنندان اولمای فقط سیاست جهنندان کنه اولوب مشرک لر نقض عهد قیلوب محاربه آچدیقلاری وقتده مجرد بر مدافعه و مقابله بالمثل اولماقی، بوندای صورتده عصر حاضر مزده اولان متمدن دولتلر هر قایوسی کندولرندن جبر و ظلمنی دفع ایچون محاربه و مقاتله یی لازم و واجب

کوره لر محاربه وقتنده بویله مدافعه دن دینده اکر اه دینک مساعده سزلک معناسنی فهم ایتنک هیچ جائز دکلدور؛ بناء علیه فاقتلوا المشرکین آیتنده کی قتل قیلونکرزدان مراد نقض عهد قیلغان عرب مشرک لرینی محاربه وقتنده قتل اولوب لا اکر اه فی الدین آیتینه هیچ بر تورلی قارشولغی یوقدور مشرک و کافر لرنی قتل خصوصنک بولغان باشقه آیتلردان مرادده بونلرنی هر وقتک قتل اولمای بلکه نقض عهد و محاربه حالینه محمول اولوب سیاسی واضطراری بر امردر. اما آنلر کند لری حسن معامله ده اولدقده بونکا قارشو اهل اسلامه حسن معامله ده اولماقینک وجوبنی فان استقامو فاستقیموا لهم آیتی بیک آچیق کورستماکک دور. «مشرک لر حقنده نازل اولمش آیات شریفه ده کی امر باقیمی یا که زمانینه قارشو موقت قانون الهی می دیمش سز» مشرک لر خصوصنده اولمش اوشبو آیتده کی قتال یوقاریداغی بیانمزغه کوره نقض عهد قیلغان عرب مشرک لری طرفندان آچیلغان قتالغه قارشو تدافعی سیاسی قتال اولدیغندن بوندای تدافعی سیاسی قتال جمیع ملل متمدنه عندنده جائز و جاری اولدیغی کبی اسلام عندنده هم باقیدر بوندای تدافعی محاربه اسلام عندنده مشروع و بانی اولسه ده امان طلب قیلندقده امان و یرمک هم مشروع دور (وان احد من المشرکین استجارک فاجره) هم (وان جنحوا للسلم فاجنح لها) آیتلری ایله هم پیغمبر من علیه الصلوة والسلام و آننک خلفاً کرامندن تاریخا ثابت اولمش صلح و امان اسلامده محاربه و مقاتله ارکان اسلامدان اولمای فقط سیاسی و تدافعی اولماقنی و مقاتله آیتلریده بونکا محمول اولماقنی کون کبی کورسترمکده دور. دین کیلتورمش پیغمبر من علیه السلام و آننک خلفاسی امان و یروب و ثیه لر و یرمکی تاریخا ثابت اولدقده اسلامده امان و یرمی یا که یوقمی بلکه قتل گزه می دیب سویله شر گاده اورن قالمیدور. زیره بز م اعتقاد مزده رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ننگ سوزی

و فعلی دلیل دور هم آیتلرنی آچیق تفسیر دور
والسلام.

عودت

«دین و معیشت» نك باش محرری اولان العالم الفاضل
فیض خان افندی داودق جنابلری ۸نجی آپریل کوندر ساعت
برده حج سفرندن سلامت قایتوب، اورنور غغه وصولندن
جناب اللهغه تشکر ابراز ایدر ز. جناب حق بوندن توبانده
سلامتک و یروب ملت مزه گوزل خدمتلرینی نصیب
ایتسون.

مجلس.

مخبره کامیسیه سی اعضالری ۹نجی آپریلده بر
مجلس یصاب اشلرینی خانغه کوستردیلر. ۵۳کمسه ز
پیسقه ایله چاقر لسهده ۲۳ کنه کشی کلمش ایدی.
مجلسده کامیسیه نك بووقته قدر اشلیکان اشارینه خلق
تشکر ایدی. ابراهیم آقچورین پیتربورغه و ارمیه چقی
حقنده اوزندن آلتغان تیغرام اوقلدی. بونك اورنینه
قارغالی خیر الله حضرتنی بیارورگه قرار ویردیلر،
قارغالی اهالیسنکده قوشاوینی شرط ایدوب.
دوما وکیلی بایبوریندن آلمش خط هم آتچوت
اوقلدی بو آتچوتنی غزته لر آرقلی خانغه اعلام قیلنماز
سه بایبورین هم خلق اوپکالر دیه غزته لرغه یازارغه
قرار ویرلدی.

شطر نجه

شوشی یقین کونارده یومش ایله ایت بازارینه
واردیغمده مسلمان آغا اینلردن برینك ایت دکانینه
کیدم. بووقت ایرته ساعت ۷ لرده ایدی. ایت آلو
چیلرده آز اولدیغندن بوش وقتنی غنیمت بیلوب
بوندن استفادده ایدرک مسلمان آغا اینلر شطر نجه
(شاشکه) اویناب اوطرالر ایدی.

بن بونلر حقنده آنچه بحث ایده میسوب اوز
یومشمینی ادا قیلدق، نونکره دکانلر آرتی ایله کیدوب
روسلر و بشقه ملتله ره تینه واروب آنلر نه ایله
اویناب اوطرالر ایکان دیه کوزم صالدم. لکن آنلر
آراسنده شطر نجه اویناغان کمسه لر کور نهادی بلکه
هر قایوسینک قوللرنده برار دانه غزیته بولوب دوما
حقنده اولان خبرلرنی آشغوب، آشغوب او قماقده ایدیار.
شویله ایسهده بزم مسلمان آغا اینلرده شطر نجه
غه بالکل کوگل و یروب بتمکانلردر دیه حسن ظن
قیلدوم، چونکه یویلی حقنده چن کوکلری ایله یویلی
کراک دیکان طاوشلر ایشدیله ایدی.

کوورچی

اداره دن جوابلر.

ترویسکی ده س. افندیگه

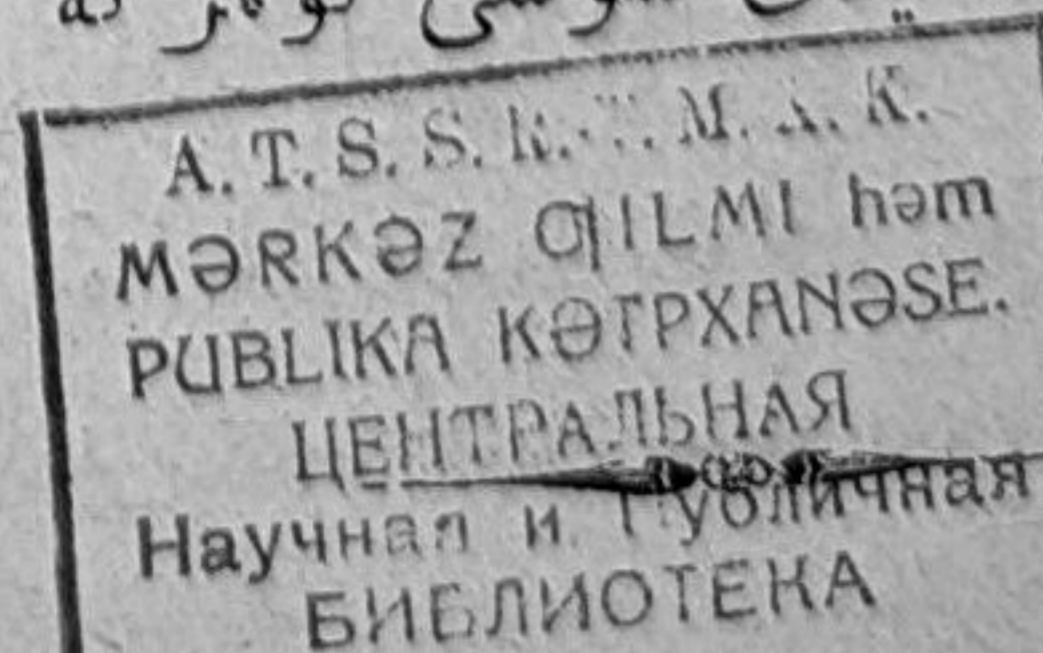
زین الله ایشان حضرتنی اصول جدید اوقتو حقنده
آلداب امضا ایتدرگان لر دیه یازلمش مقاله نکر شخصی
اولغانلقندان درج ایدلمایه جکدر.

ایرالسکی ده نوری احمد حلفه گه

دین و معیشت نك ♦ ۱نجی نومرنده مطیع الله حضرت ته دا
ئر مقاله نی اصلسز دیه یازدغنکر جمله لر، امضا اوز
نکر نکی اولما دقندان، همده ♦ ۱نجی نومیرده کی مقا
له نی تاکید ایدوب بولر نی اثبات ایدوچی لر اول خبری
تواتر حدنه یتکر دکلر ندان سینک مقاله نك یازلما یاچق در

م. شمس الدینف افندی!

من تشبه بقوم فهو منهم حدیثی خصوصنده الطنجی
نومرده تفصیل یازلمشیدی شوشی نومرگه مراجعت
ایدونکر ما اولدر

Инд. №

ناشری محمدولی عبدالغنی حسینف.

موقت ومسئول محرر علام الدین خان اسلامف.